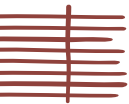




Cymun Bendigaid ar Gân

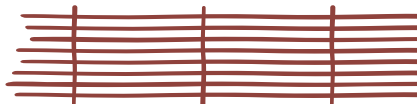
**Dygwyl y Grog**

17 Medi 2023 am 9.15am

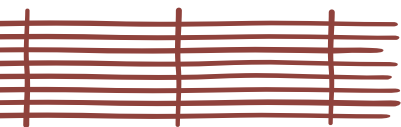


Cadeirlan  
Deiniol Sant  
ym Mangor

Saint Deiniol's  
Cathedral  
in Bangor



# Croeso i Gadeirlan Deiniol Sant ym Mangor.



Rydych chi'n sefyll rwan  
lle safodd Deiniol bron i  
fileniwm a hanner yn ôl.

Yma, yn y flwyddyn  
525, bu iddo gynnwll o'i  
gwmpas gymuned lawn  
ffydd, gobaieth a chariad,  
gan godi o'i chwmpas  
ffens gyll—y **bangor**  
gwreiddiol—iddi'n gysgod  
ac yn noddfa.

Ein gweddi yw y cewch  
chwithau, hefyd, eich  
cofleidio yma gan yr un  
ffydd, gobaieth a chariad  
a gyhoeddir gennym  
heddiw ac sy'n ein  
cyfareddu o hyd.

## Yn Cymun hwn...

Yn y Cymun hwn byddwn yn cwrdd â  
Christ mewn bara a gwin, ei Gorff a'i  
Waed ef gyda ni.

**1** Wrth inni ymgynnull, byddwn  
yn paratoi ein hunain i gwrdd â  
Christ trwy gyffesu ein pechodau  
— y ffyrdd yr ydym wedi galaru Duw  
yn ein bywydau — ac yn derbyn  
gollyngdod, sef sicrwydd o faddeuant  
Duw.

**2** Yna rydyn ni'n gwranddo ar  
ddarlleniadau o'r Beibl, gan  
ganfod yno arweiniad, her,  
cysur a newydd da gan Dduw.  
Ymatebwn trwy gyhoeddi ein ffydd  
yn y Drindod Sanctaidd a chynnig i  
Dduw ein gweddi dros bawb mewn  
angen.

**3** Yn galon i'n haddoliad heddiw,  
byddwn yn cymryd bara a gwin,  
byddwn yn gofyn am fendith  
gweddnewidiol Duw arnynt, yn torri'r  
bara, ac — fel aelodau o Gorff toredig,  
trwsiedig Crist — byddwn yn Cymuno.

**4** Daw ein haddoliad i ben wrth  
inni dderbyn bendith Duw, yn  
gynhaliath inni wrth ymadael.

Waeth pa mor bell yn ôl y  
gwnaethoch hynny ddiwethaf, mae  
croeso i chi Gymuno yma heddiw. Os  
hoffech chi Gymuno am y tro cyntaf,  
neu gael eich Bedyddio, siaradwch ag  
aelod o dîm yr Gadeirlan.

Ceir ffydd, gobaieth a chariad yma i  
bawb.

## Addoli gyda ni heddiw

Mae'r llyfryn hwn yn cynnwys popeth a ddywedir ac a genir yn ystod ein haddoliad heddiw. Fe'ch gwahoddir i fynd â'r llyfryn adref gyda chi, i fyfyrion yn eich amser eich hun ar y geiriau sanctaidd sydd ynddo. Fodd bynnag, nid darllen neu arsylwi ydi addoli – ond gweithgaredd, a ninnau'n cymryd rhan, ochr yn ochr â'r rhai sy'n cynnull gyda ni ac, y tu hwnt i hynny, ochr yn ochr â llu'r nef i gyd. Dyrchefwch, felly, eich llygaid; sylwch ar liw, golau, sain, symudiad a harddwch; codwch eich llais; cyfranogwch yn yr hyn a fydd yn eich gweddnewid, o roi iddo'r cyfle.

Yn ystod ein haddoliad, rydyn ni'n dweud ac yn canu gyda'n gilydd y testun **mewn teip trwm**. Darperir cyfieithiadau o ieithoedd tramor. Mae croeso ichi wneud arwydd o'r Groes pan fydd y geiriau wedi'u marcio ag ✕. Cynigir cyfarwyddiadau eraill (rhuddellau) **mewn teip gwyrdd**; os ydych chi'n ei chael hi'n fwy cyfforddus, eisteddwch yn hytrach na sefyll neu benlinio.

## Hygyrchedd

Mae dolen glyw ar waith – gosodwch gymhorthion clyw i'r lleoliad T.

Mae copïau print bras o'r llyfryn hwn ar gael gan y stiwardiaid.

Os oes angen waffer heb glwten arnoch (yn cydymffurfio â'r gofyniad canonaidd am 20 rhan o glwten fesul miliwn), rhowch wybod i stiward.

Mae tai bach ym mhen dwyreiniol y Gadeirlan, trwy'r drws i'r chwith o'r sgrin y Cwîr.

Os bydd angen i ni adael y Gadeirlan mewn argyfwng, arhoswch ar eich heistedd a dilynwch gyfarwyddiadau'r stiwardiaid.

## Plant a theuluoedd ifanc

Ceir gweithgareddau a chrefftau yn ystod y Cymun Bendigaid ar Gân bob dydd Sul yng Nghapel Mair, ar gyfer unrhyw blant hyd at 11 oed. Mae'r crefftau a'r gweithgareddau yn amrywiol, gydag o leiaf un yn ymwneud â thema'r Cymun ei hun. Caiff y gofod hwn yn cael ei staffio gan oedolion cyfrifol, a bydd plant dros 5 oed yn gallu mynd a dod. Bydd plant yn parhau i fod yn gyfrifoldeb eu rhieni neu eu gwarcheidwaid bob amser. Yn y lle cyntaf, dylai plant sy'n 4 oed ac iau fod yng nghwmni rhiant neu warcheidwad oni bai bod trefniant ymlaen llaw gyda'r rhai ar ddyletswydd wedi'i wneud.

## O'r Ddarllenfa a Buchedd Bangor

Pob wythnos, anfonir ebost **O'r Ddarllenfa** at danysgrifwyr gyda hysbysiadau ynghyd â delweddau wythnosol o fywyd y Gadeirlan a'r Ardal Weinidogaeth. Os nad ydych chi eisoes yn danysgrifiwr, dilynwch y cod QR, neu ewch i **cadeirlan.eglwysyngnghymru.org.uk/Darllenfa/**

**Buchedd Bangor** yw ein cylchgrawn rheolaidd, sy'n cynnig cymysgedd o ddefnydd ysbrydol a gwybodaeth ymarferol am ein bywyd ar y cyd. Mynnwch gopi heddiw, neu ddilynwch y cod QR i ddarllen arlein.

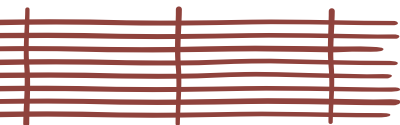
### Buchedd Bangor



### O'r Ddarllenfa From the Lectern



# Trefn y gwasanaeth



Wedi'r hysbysiadau, codwn ar ein traed ar ganiad y gloch



## Cynnull

Emyn



**I**esu ei hunan yw fy mywyd,  
Iesu'n marw ar y groes:  
y trysorau mwyaf feddaf  
yw ei chwerw angau loes;  
gwacter annherfynol ydyw  
meddu daear, da na dyn;  
colled ennill popeth arall  
oni enillir di dy hun.

Dyma ddyfnder o drysorau,  
dyma ryw anfeidrol rodd,  
dyma wrthrych ges o'r diwedd  
ag sy'n hollol wrth fy modd;



**nid oes syched arnaf mwyach  
am drysorau gwag y byd,  
popeth gwerthfawr a drysorwyd  
yn fy Mhrynwr mawr ynghyd.**

**O ddyfnderoedd o ddoethineb,  
O ddyfnderoedd maith o ras;  
O ddirgelion anchwiliadwy,  
fythol uwch eu chwilio i maes:  
mae seraffiaid nef yn edrych,  
gyda syndod, bob yr un,  
ar ddyfnderoedd cariad dwyfol,  
Duw yn marw dros y dyn.**

**Geiriau**

William Williams, Pantycelyn (1717-1791)

**Cerddoriaeth | “Minffordd”**

Johann Sebastian Bach (1685-1750)

Parhawn ar ein traed tan ddiwedd y Weddi Gasgl

## Cyfarchiad

✠ Yn enw’r Tad, a’r Mab, a’r Ysbryd Glân.

**Amen.**

Gras a thangnefedd a fo gyda chwi.

**A’th gadw di yng nghariad Crist.**

“Bydd holl gyrrau’r ddaear yn cofio ac yn dychwelyd at Dduw, a holl dylwythau’r cenedloedd yn ymgrymu o flaen.”

## Cyffes

Gan gynnull i ddathlu’r Cymun Bendigaidd er gogoniant i Dduw,  
ymbaratown gan gyffesu ein pechodau,

ni â’n gelwir i ddilyn ôl-troed santeiddrwydd,

ni sy’n anwadol ar y daith,

ni sydd angen buchedd y saint yn ganllaw,  
a’u gweddïau’n gynhaliaeth gyson.

Dad nefol,

**yr ydym wedi pechu ar feddwl, gair a gweithred,  
a heb wneud yr hyn a ddylem.**

**Mae'n wir ddrwg gennym,  
ac yr ydym o ddifrif yn edifarhau.**

**Er mwyn dy Fab Iesu Grist a fu farw drosom,  
maddeua inni'r cwbl a aeth heibio  
ac arwain ni yn ei ffordd ef  
i gerdded fel plant y goleuni.**

**Amen.**

Yr hollalluog Dduw a drugarhao wrthyich,  
✠ maddau ichwi a'ch rhyddhau o bechod,  
a'ch cadw yn y bywyd tragwyddol.

**Amen.**

Parhawn ar ein traed

## Kyrie eleison

Kyrie eleison. Christe eleison. Kyrie eleison.

### Cyfieithiad

*Arglwydd trugarha. Crist trugarha. Arglwydd  
trugarha.*

### Cerddoriaeth

**Offeren Fer y Capel Brenhinol**, Anthony Caesar (1924-2018)

Parhawn ar ein traed

## Gweddi Gasgl

Gweddiwn.

**H**ollalluog Dduw, y dyrchafwyd dy unig-anedig Fab Iesu  
Grist ar y Groes i dynnu pawb ato ei hun: caniatâ inni'n  
wastad orfoleddu yn y Groes honno, sydd inni'n arwydd  
ein prynedigaeth; trwy'r un Iesu Grist ein Gwardedwr.

**Amen.**

Eisteddwn

# Gair

## Salmyddiaeth



∇ Dy fawl a draetha'm tafod yn llu'r gymanfa fawr.

### ℞ Dy fawl a draetha'm tafod yn llu'r gymanfa fawr.

Molwch Dduw, chwi sy'n ofni'r Sanctaidd; rhowch anrhydedd i Dduw, holl dylwyth Jacob; ofnwch Dduw, holl dylwyth Israel.

Oherwydd ni ddirmygaist na diystyru gorthrwm y gorthrymedig; ni chuddiaist dy wyneb oddi wrthym, ond gwranddo arnom pan lefasom.

### ℞ Dy fawl a draetha'm tafod yn llu'r gymanfa fawr.

Oddi wrthyt ti y daw fy mawl yn y gynulleidfa fawr, a thalaf fy addunedau yng ngŵydd y rhai sy'n dy ofni.

Bydd yr anghenus yn bwyta, ac yn cael digon, a'r rhai sy'n dy geisio yn dy foli: "Bydded i'th galon fyw byth!"

### ℞ Dy fawl a draetha'm tafod yn llu'r gymanfa fawr.

Bydd holl gyrrau'r ddaear yn cofio ac yn dychwelyd atat, O Dduw, a holl dylwythau'r cenedloedd yn ymgrymu o'th flaen.

Oherwydd i Dduw y perthyn brenhiniaeth; Duw sy'n llywodraethu dros y cenedloedd.

### ℞ Dy fawl a draetha'm tafod yn llu'r gymanfa fawr.

Salm 22:23-28  
Cerddoriaeth  
Simon Ogdon

## Darlleniad

Darlleniad o Lythyr Cyntaf yr Apostol Paul at y Corinthiaid.

**G**aredigion: Y gair am y Groes, ffolineb yw i'r rhai sydd ar lwybr colledigaeth, ond i ni sydd ar lwybr iachawdwriaeth, gallu Duw ydyw. Y mae'n ysgrifenedig: "Dinistriaf ddoethineb y doethion, A dileaf ddeall y deallus." Pa le y mae'r un doeth? Pa le y mae'r un dysgedig? Pa le y mae ymresymydd yr oes bresennol? Oni wnaeth Duw ddoethineb y byd yn ffolineb? Oherwydd gan fod y byd, yn noethineb Duw, wedi methu adnabod Duw trwy ei ddoethineb ei hun, gwelodd Duw yn dda trwy ffolineb yr hyn yr ydym ni yn ei bregethu achub y rhai sydd yn credu. Y mae'r Iddewon yn gofyn am arwyddion, a'r Groegiaid hwythau yn chwilio am ddoethineb. Eithr nyni, pregethu yr ydym Grist wedi ei groeshoelio, yn dramgwydd i'r Iddewon ac yn ffolineb i'r Cenhedloedd; ond i'r rhai a alwyd, yn Iddewon a Groegiaid, y mae'n Grist, gallu Duw a doethineb Duw. Oherwydd y mae ffolineb Duw yn ddoethach na doethineb ddynol, a gwendid Duw yn gryfach na chryfder dynol.

Clywch air bywyd i'n byd.

**Diolch a fo i Dduw.**

1 Corinthiaid 1:18-25

Codwn ar ein traed, gan droi i wynebu Llyfr yr Efengylau yng Nghorff yr Eglwys

## Efengyl



**Y** Haleliwia. Haleliwia. Haleliwia. **R** Haleliwia. Haleliwia. **Haleliwia.** **Y** Y gair am y groes, ffolineb yw i'r rhai sydd ar lwybr colledigaeth, ond i ni sydd ar lwybr iachawdwriaeth, gallu Duw ydyw. **R** Haleliwia. Haleliwia. Haleliwia. **Y** Fel y dyrchafodd Moses y sarff yn yr anialwch, felly y mae'n rhaid i Fab y Dyn gael ei ddyrchafu. **R** Haleliwia. Haleliwia. **Haleliwia.**



Gras a thangnefedd a fo gyda chwi.

## **A'th gadw di yng nghariad Crist.**

Gwrandewch yr Efengyl Sanctaidd yn ôl ✠ Sant Ioan.

### **Gogoniant i ti, O Grist.**

**B**ryd hynny: Dywedodd Iesu wrth Nicodemus, un o arweinwyr yr Iwdeaid, "Os nad ydych yn credu ar ôl imi lefaru wrthyich am bethau'r ddaear, sut y credwch os llefaraf wrthyich am bethau'r nef? Nid oes neb wedi esgyn i'r nef ond yr un a ddisgynnodd o'r nef, Mab y Dyn. Ac fel y dyrchafodd Moses y sarff yn yr anialwch, felly y mae'n rhaid i Fab y Dyn gael ei ddirchafu, er mwyn i bob un sy'n credu gael bywyd tragwyddol ynddo ef. Do, carodd Duw y byd gymaint nes iddo roi ei unig Fab, er mwyn i bob un sy'n credu ynddo ef beidio â mynd i ddistryw ond cael bywyd tragwyddol."

Dyma Efengyl ein Gwardwr.

### **Moliant i ti, O Grist.**

Ioan 3:12-16

Eisteddwn ar gychwyn y bregeth

## **Pregeth yn y gyfres "Pryd y'th welsom di?" Crist ar Galfaria**

Yng Nghrist daeth Duw'n Ymgawdoledig – ei osod mewn preseb, ei gamre hyd heolydd Galilea, dan hoelion ar Groes, yn atgyfodedig yn ei gnawd. Y Crist Ymgawdoledig yw'n datguddiad byw o Dduw'r Creawdwr, cynhaliwr gweithredol a pharhaus yr holl Greadigaeth, popeth sydd. Mae lleoedd a thirweddau'r Cread yn chwarae rhan bwysig yn yr Ysgrythur ac yn y dychymyg Cristnogol, yn union fel y mae ein cymunedau a'n cynefinoedd ni'n rhoi cig a gwaed i ffydd, gobaiith a chariad ein bywydau beunyddiol ninnau. Mae'r gyfres bregethu hon yn arsylwi ar rai o'r lleoedd a'r cynefinoedd hynny lle gwelwn Dduw ar waith, ac sy'n parhau i ddatgelu i ni ddirgeledd "Duw gyda ni."

### **Yr Is-Ddeon**

Ar derfyn y bregeth, codwn ar ein traed

## Credo

Ar y cyd, gadewch inni gadarnhau ein ffydd.

**Yr wyf yn credu ac yn ymddiried yn Nuw Dad,  
a greodd bopeth sydd.**

**Yr wyf yn credu ac yn ymddiried yn ei Fab Iesu Grist,  
a brynodd ddynolryw.**

**Yr wyf yn credu ac yn ymddiried yn ei Ysbryd Glân,  
sy'n rhoi bywyd i bobl Dduw.**

**Yr wyf yn credu ac yn ymddiried yn un Dduw,  
✠ Dad, Mab ac Ysbryd Glân.  
Amen.**

## Ymbiliau

Gyda'n holl galon a'n holl feddwl gweddiwn ar Dduw.

Eisteddwn neu benliniwn

Dduw Sanctaidd, gweddiwn dros yr Eglwys, a grëwyd er dy ogoniant. Gweddiwn dros Andrew ein Hesgob; dros weinidogaeth feunyddiol Eglwys y Groes a'n Cadeirlan; a thros bawb a ddaw'n bererinion dros y trothwy'r wythnos yma. Estyn i ni dy iachawdwriaeth a'th dwf.

✠ O Dduw, yn dy drugaredd,  
✠ **Gwrando ein gweddi.**

Dduw Sanctaidd, gweddiwn dros y byd, a grëwyd gan dy gariad. Gweddiwn yn arbennig dros bobl Libya ac Wcráin; dros bawb sy'n dioddef o ganlyniad i newid hinsawdd a thywydd eithafol; ac am ein galweddiaeth ni i ofalu am fawredd dy greadigaeth. Estyn i ni dy dangnefedd a'th gariad gweddnewidiol.

✠ O Dduw, yn dy drugaredd,  
✠ **Gwrando ein gweddi.**

Dduw Sanctaidd, gweddiwn dros dy holl bobl, wedi'u creu ar dy ddelw, ac yn enwedig dros yr unig, y galarus, a'r claf, ac, o'n cymuned ni, dros [...]. Anadla anadl einioes arnynt a dwg iddynt dy drugaredd a'th ras.

Ŵ O Dduw, yn dy drugaredd,

℞ **Gwrando ein gweddi.**

Dduw Sanctaidd, gweddiwn dros y rhai yr ydym yn eu caru ond na'u gwelwn mwyach. Gweddiwn dros y rhai sydd wedi marw yn ddiweddar, yn eu plith [...] ; a thros [...] y cedwir eu gŵyl goffa'r dyddiau hyn.

Ŵ Gorffwys tragwyddol dyro iddynt, O Dduw.

℞ **A llewyrched goleuni gwastadol arnynt.**

Ŵ ✠ Gorffwysed hwy mewn tangnefedd.

℞ **A chyfodi mewn gogoniant.**

Gan uno'n gweddi â gweddiâu Mair Mam Duw, Mathew, Deiniol, Seiriol, Cadfan a holl Saint Enlli, cyd-weddiwn:

Ŵ Dad trugarog,

℞ **Derbyn y gweddiâu hyn**

**er mwyn dy Fab, ein Gwaredwr Iesu Grist.**

**Amen.**

Codwn ar ein traed, a gwneir Casgliad yn ystod yr emyn

# Cymun

Emyn



**M**i glywaf dyner lais  
yn galw arnaf fi  
i ddod a golchi 'meiau i gyd  
yn afon Calfarî.

*Arglwydd, dyma fi  
ar dy alwad di,  
canna f'enaid yn y gwaed  
a gaed ar Galfarî.*

Yr Iesu sy'n fy ngwadd  
i dderbyn gyda'i saint  
ffydd, gobaith, cariad pur a hedd  
a phob rhyw nefol fraint.

Yr Iesu sy'n cryfhau  
o'm mewn ei waith drwy ras;  
mae'n rhoddi nerth i'm henaid gwan  
i faeddu 'mhechod cas.

**Gogoniant byth am drefn  
y cymod a'r glanhad;  
derbyniaf lesu fel yr wyf  
a chanaf am y gwaed.**

**Geiriau**

Lewis Hartsough (1828-1919)

**Cyfieithiad**

Ieuan Gwyllt (John Roberts, 1822-1877)

**Cerddoriaeth | "Gwahoddiad"**

Lewis Hartsough (1828-1919)

Parhawn ar ein traed tan y rhannwn y Tangnefedd

## Offrwm

Deuwn i'r fangre hon â'r bara sy'n gynhaliaeth.

**Fe ddaw inni'n fara'r bywyd.**

Deuwn i'r fangre hon â'r gwin sy'n mwyneiddio.

**Fe ddaw inni'n waed einioes y byd.**

## Gweddi Ewcharistaidd

Gras a thangnefedd a fo gyda chwi.

**A'th gadw di yng nghariad Crist.**

Dyrchefwch eich calonnau.

**Yr ydym yn eu dyrchafu at yr Arglwydd.**

Diolchwn i'r Arglwydd ein Duw.

**lawn yw rhoi ein diolch a'n clod.**

lawn yn wir, ein dyletswydd a'n llawenydd bob amser ac ym mhob lle, yw diolch i ti, Dad Sanctaidd, hollalluog a bythfywiol Dduw, trwy lesu Grist ein Harglwydd.

A'i darostyngodd ei hun ar wedd meidrolion, gan fod yn ufudd hyd angau, ie, angau ar Groes. Fe'i dyrchafwyd oddi ar y ddaear fel y tynnai bawb ato ef ei hun.

Felly, gyda llu'r angylion a holl gwmpeini'r nef, cyhoeddwn ogoniant dy enw ac ymuno â hwy yn eu hemyn diderfyn o fawl:

Sanctaidd, sanctaidd, sanctaidd Arglwydd, Duw gallu a nerth, nef a daear sy'n llawn o'th ogoniant. Hosanna yn y goruchaf.

✠ Bendigedig yw'r hwn sy'n dod yn Enw'r Arglwydd. Hosanna yn y goruchaf.

#### **Cerddoriaeth**

**Offeren Fer y Capel Brenhinol**, Anthony Caesar (1924-2018)

#### Parhawn ar ein traed

Pob moliant a diolch i ti, y gwir a'r bywiol Dduw, Crëwr pob peth, Rhoddwr bywyd. Lluniaist ni ar dy ddelw dy hun, ond yr ydym ni wedi difwyno'r ddelw honno a syrthio'n brin o'th ogoniant. Rhoddwn ddiolch i ti am anfon dy Fab i rannu ein bywyd ni; fe'i hildiaist i farwolaeth fel y câi'r byd ei achub, a'i atgyfodi oddi wrth y meirw fel y bo i ni fyw ynddo ef, ac yntau ynom ninnau.

Sancteiddia â'th Ysbryd y bara hwn a'r gwin hwn, dy roddion inni, fel y bônt i ni yn gorff a gwaed ein Hiachawdwr, Iesu Grist.

Y nos y bradychwyd ef, cymerodd fara ac, wedi rhoi diolch, fe'i torrodd a'i roi i'w ddisgyblion, gan ddweud, Cymerwch, bwytechw; hwn yw fy nghorff a roddir drosoch: gwnewch hyn er cof amdanaf. ✠

Yr un modd ar ôl swper cymerodd y cwpan, ac, wedi rhoi diolch, fe'i rhoddodd iddynt, gan ddweud, Yfwch o hwn bawb, oherwydd hwn yw fy ngwaed o'r cyfamod newydd a dywelltir drosoch a thros lawer er maddeuant pechodau: gwnewch hyn bob tro yr yfwch ef er cof amdanaf. ✠

Cyhoeddwn ddirgeledd y ffydd.

#### **Bu farw Crist.**

#### **Atgyfododd Crist.**

#### **Daw Crist mewn gogoniant.**

Fel y gorchmynnodd ef inni, O Dad, yr ydym yn cofio Iesu Grist, dy Fab. Gan gyhoeddi ei farwolaeth fuddugoliaethus, a chan ymlawenhau yn ei atgyfodiad, a disgwyl iddo ddod mewn gogoniant, deunw â'r bara hwn a'r cwpan hwn i ti. Derbyn ein haberth o ddiolch a moliant.

Adfer ac adfywia dy holl bobl, adnewyddu ni a phawb y gweddiwn trostynt â'th ras a'th ✠ fendith nefol a derbyn ni yn y diwedd gyda'th holl saint i'r llawenydd diderfyn hwnnw a addawyd inni gan dy Fab, ein Harglwydd Iesu Grist.

Trwyddo ef, gydag ef, ynddo ef, yn undod yr Ysbryd Glân, eiddot ti, Dad hollalluog, yw pob anrhydedd a gogoniant, yn oes oesoedd.

✠ **Amen.**

Parhawn ar ein traed

## Gweddi'r Arglwydd

Fel y dysgodd ein Hiachawdwr ni, gweddiwn yn hyderus:

**E**in Tad, yr hwn wyt yn y nefoedd, sancteiddier dy enw, deled dy deyrnas, gwneler dy ewyllys; megis yn y nef, felly ar y ddaear hefyd. Dyro i ni heddiw ein bara beunyddiol a maddau i ni ein dyledion, fel y maddeuwn ninnau i'n dyledwyr. Ac nac arwain ni i brofedigaeth; eithr gwared ni rhag drwg. Canys eiddot ti yw'r deyrnas, a'r gallu, a'r gogoniant, yn oes oesoedd. **Amen.**

## Tangnefedd

Rwyt ti, O Dduw, yn gweu ynghyd dy etholedigion yn un cymundeb a chymdeithas yn nirgel Gorff dy Fab; ei Gorff torredig, gogoneddus yn gyflawn mewn tangnefedd.

Tangnefedd y Bythol Dduw a fo gyda chwi bob amser.

**A'th gadw di yng nghariad Crist.**

Rhannwn arwydd o Dangnefedd.

Rhannwn arwydd o Dangnefedd; yna penliniwn neu eisteddwn

## Torri

Oen Duw, sy'n dwyn ymaith bechodau'r byd: trugarha wrthym.

Oen Duw, sy'n dwyn ymaith bechodau'r byd: trugarha wrthym.

Oen Duw, sy'n dwyn ymaith bechodau'r byd: dyro inni dangnefedd.

**Cerddoriaeth**

**Offeren Fer y Capel Brenhinol**, Anthony Caesar (1924-2018)

## Motét

O Dduw rhanna'th fendition: O Dduw boed i'th wedd fel haul dywynnu a bydd raslon drosom ni. O Dduw rho rym a rhin, dy wynepryd arnom ninnau: a rho dy hedd. Amen.

### Geiriau

Numeri 6:24

### Efelychiad

Dyfnallt Morgan (1917-1994)

### Cerddoriaeth

John Rutter

## Cyfuno

✠ Iesu yw Oen Duw sy'n dwyn ymaith bechodau'r byd.  
Gwyn eu byd y rhai a elwir i'w swper.

**Waredwr, nid wyf yn deilwng i'th dderbyn,  
ond dywed y gair a chaf fy iacháu.**

Deuwn i Gymuno, gan ddilyn cyfarwyddyd y Stiwardiaid, o'r Afrlladen Sagrafennol ac, os y dymunwn, o'r Gwerthfawr Waed

Ar ôl i bawb Gymuno, safwn i ganu'r emyn

## Emyn



**A**wn, bechaduriaid, at y dŵr  
a dardodd ar y bryn;  
ac ni gawn yfed byth heb drai  
o'r afon loyw hyn.

Mae yma drugareddau rhad  
i'r tlawd a'r llariaidd rai,  
a rhyw fendithion maith yn stôr  
sy fythol yn parhau.



Ni flinwn ganu tra bôm byw  
yr oruchafiaeth hyn  
enillodd Iesu un prynhawn  
ar ben Calfaria fryn.

'Does yma eisiau fyth yn bod,  
trysorau gras yn llawn,  
er maint yr yfed a'r glanhau  
sy o fore hyd brynhawn.

Fe welir myrdd 'mhen gronyn bach,  
o'r dwyrain ac o'r de,  
yn cydatseinio'n hyfryd am  
ei ryfedd gariad e'.

**Geiriau**

William Williams, Pantycelyn (1717-1791)

**Cerddoriaeth | "Martyrdom"**

Hugh Wilson (1766-1824)

Parhawn ar ein traed



## Ymadael

Gras a thangnefedd a fo gyda chwi.

**A'th gadw di yng nghariad Crist.**

**B**ydded i Dduw, ffynhonnell pob daioni, inni'n lwybr a chydymaith ar y daith, er mwyn inni ofalu am greadigaeth dda Duw a dwyn ffrwyth cyfiawnder yn ein buchedd; a bendith Duw hollalluog, y Tad, ✠ y Mab, a'r Ysbryd Glân, a fo yn eich plith ac a drigo gyda chwi yn wastad.

**Amen.**

Awn ymaith mewn tangnefedd.

**Yn Enw Crist. Amen.**

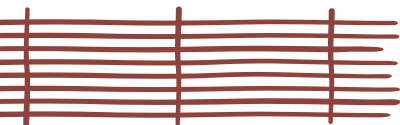
Parhawn ar ein traed hyd nes i'r gweinidogion ymadael; yna eisteddwn neu ymadael

**Offrymddarn ar yr organ**

**Tocata yn Saith, John Rutter**



# Hysbys



## 1 Hydref 2023

Yn y Gosber ar Gân am 3.30pm ar 1 Hydref, bydd Archddiaconiaid, Canoniaid a chlerigion newydd yn cael eu gosod yn eu seddau ym mhresenoldeb Archesgob Cymru. Rhannwn ein llongyfarchiadau twyngalon â Gareth a Lesley, aelodau o gynulleidfa ein Cadeirlan, ar eu penodiad yn Ganoniaid Gwaddol. Edrychwn ymlaen hefyd at weithio gyda'n Canoniaid Mygedol newydd dros y blynyddoedd i ddod, ac yn enwedig wrth i ni baratoi i ddathlu mileniwm a hanner ein sefydlu yn 2025. Mae'r rhestr lawn o Ganoniaid newydd wedi'i chynnwys isod, a bydd y cyfan yn cael eu cyflwyno yn y rhifyn nesaf o **Buchedd Bangor**.

Yn ogystal yn y Gosber, bydd ein Caplan Prifysgol a Chymunedol newydd, y Tad Neville Naidoo, yn cael ei osod.

Mae croeso mawr i bawb yn y gwasanaeth, a fydd yn cael ei ddilyn gan dderbyniad gwin – rhowch y dyddiad yn eich dyddiadur ac ymunwch â ni ar gyfer y dathliad hapus hwn o fywyd ein Cadeirlan a'n hesgobaeth.

### Canoniaid Gwaddol

Canon Lleyg **Gareth Iwan Jones**

Canon Lleyg **Lesley Hall**

Canon Quartus **Y Parchg Naomi Starkey**

### Canoniaid Mygedol

Canon Amgylcheddwr **Yr Athro Robin Grove-White**

Canon Bregethwr **Y Parchg Jarel Robinson-Brown**

Canon Lyfrgellydd **Yr Athro Helen Wilcox**

Canon Brifardd **Siôn Aled**

Canon Gyfansoddwr **Alexander Mills**

## Gardd agored

Mae Jennifer Rickards, aelod o'n cynulleidfa, yn cynnal gardd agored ddydd Sul 24 Medi, o 11.00am tan 4.00pm. Mae mynediad yn £5 i oedolion, ac am ddim i blant.

## Datganiadau Paned

Pob dydd Iau

11.15am am 45 munud

Paned a chacen o 10.45am

Rydym yn croesawu dychweliad yr wythnos hon ein Datganiadau Paned am dymor newydd. Ymunwch â ni i fwynhau'r perfformiadau cerddorol eithriadol hyn, o safon uchel ac yn rhad ac am ddim bob bore Iau.

**21 Medi | Joe Cooper a Simon Ogdon | Deuawd Piano**

**28 Medi | Benjamin Teague | Organ**

## Tarannon

Gŵyl Cred a'r Celfyddydau  
12-15.10.2023

Rydym yn falch iawn bod **Tarannon**, Gŵyl Cred a'r Celfyddydau newydd y Gadeirlan, yn cael ei lansio yn mis Hydref eleni. Rhwng 12 Hydref a 15 Hydref, byddwn yn cynnal pedwar diwrnod prysur, gyforiog o gerddoriaeth, barddoniaeth, celf, hanes, addoliad, trafodaeth a sgwrs yng nghanol y ddinas.

Ceir manylion llawn, a thocynnau i'w prynu, o'r cod QR isod.



# Yr wythnos

## Heddiw | Today

**3.30pm** Gosber ar Gân | Choral Evensong

Ymatebion | Responses, Sumsion; Gwasanaeth Hwyl yn D | Evening Service in D, Wood; O most merciful, Wood

## Dydd Llun | Monday

**12.30pm** Cymun | Eucharist

**5.30pm** Gosber ar Gân | Choral Evensong

## Dydd Mawrth | Tuesday

**9.00am** Camau Bach

**12.30pm** Cymun | Eucharist

**5.30pm** Gosber ar Gân | Choral Evensong

## Dydd Mercher | Wednesday

**12.30pm** Cymun | Eucharist

**5.30pm** Gosber ar Gân | Choral Evensong

## 21 Medi | Dygwyl Sant Mathew September | Saint Matthew's Day

**11.15am** Datganiad | Recital

**12.30pm** Cymun | Eucharist

**2.00pm** | **Eglwys y Groes** Cymun | Eucharist

**5.30pm** Gosber ar Gân | Choral Evensong

## Dydd Gwener | Friday

**12.30pm** Cymun | Eucharist

## Dydd Sadwrn | Saturday

**12.30pm** Cymun | Eucharist

## 24 Medi | Yr Unfed Sul ar Bymtheg wedi'r Drindod 24 September | The Sixteenth Sunday after Trinity

**8.15am** Holy Eucharist

**9.15am** Cymun Bendigaid ar Gân

Offeren Fer, Elwyn-Edwards; Edrychwch ar adar yr awyr, Ogdon

**11.00am** Choral Holy Eucharist

Communion Service in F, Darke; Locus iste, Bruckner; Chorale Improvisation on "Nun danket alle Gott", Karg-Elert

**3.30pm** Gosber ar Gân | Choral Evensong

Ymatebion | Responses, Clucas; Gwasanaeth Hwyl yn C | Evening Service in C, Kelly; Let the people praise thee, O God, Mathias

---

## Ein gweddi

**Yn glâf** Joy Levine, offeiriad; John Watkin Jones; Bill Lovelock; Mary Davies; Giuseppina de Giovanni; Margaret Tromans; Angela Williams, offeiriad; John Prysor-Jones, offeiriad; Simon Copner

**A fu farw'n ddiweddar** Norma Sawyer; Gordon Sawyer; John Thomas Shaw; Maureen Shaw; Mai Rawlings; Albert Humphries; Gareth Miles

**Gŵyl goffa** George Parsons (19)

## Diogelu

Mae diogelu plant ac oedolion sydd mewn perygl yn hanfodol, ac rydym wedi ymrwymo i feithrin amgylchedd lle mae pawb yn gallu addoli a chymryd rhan ym mywyd Cadeirlan Deiniol Sant yn ddiogel. Os oes gennych unrhyw bryderon, codwch nhw ar unwaith gydag aelod o dîm y Gadeirlan.

## Cynaliadwyedd a chaniatâd

Rydym yn defnyddio papur sydd wedi ei ailgylchu 100% a'i gynhyrchu â charbon deuocsid isel.

Caiff cynifer o'n gwasanaethau'n eu ffrydio ar Facebook, ac mae'r recordiad ar gael wedi hynny ar dudalen Facebook y Gadeirlan. Efallai y bydd ffotograffydd swyddogol ar ddyletswydd. Mae eich presenoldeb yn ffystyr â'ch caniatâd i gael eich cynnwys mewn unrhyw ffilmio, tynnu lluniau, recordio sain neu ddarlledu. Os nad ydych am i ffotograff ohonoch chi neu blentyn yn eich gofal gael ei ddefnyddio gan y Gadeirlan, siaradwch ag aelod o dîm y Gadeirlan.

## Cydnabyddiaethau

Atgynhyrchir deunydd yn y drefn hon o wasanaeth o dan CLL 280874. Mae'r gwasanaeth hwn yn cynnwys rhannau o'r **Drefn ar Gyfer y Cymun Bendigaid 2004** hawlfraint © Gwasg yr Eglwys yng Nghymru 2004 Mae'r llithoedd a'r salmyddiaeth Gymraeg yn seiliedig ar **The New Revised Standard Version of the Bible** ac **Y Beibl Cymraeg Newydd: Argraffiad Diwygiedig**. Daw cytgan y salmyddiaeth Gymraeg o Nicander, **Y Psallwyr** (1850) a'r salmyddiaeth Saesneg o **The Saint Helena Breviary** (2019).

Ar y clawr ceir llun o'r sgrîn â Chroes ar ei phen yng Nghadeirlan Christ Church yn Nulyn, fel y'i gwelwyd gan y Côr ar bererindod i'r Gadeirlan honno ym mis Awst eleni.

## Cadeirlan ac Eglwys Archesgobol

### Deiniol Sant ym Mangor

### The Cathedral & Metropolitan Church of Saint Deiniol in Bangor

Esgob ac Archesgob Cymru  
**Y Parchediac Andrew T. G. John**

Bishop & Archbishop of Wales

**The Most Revd Andrew T. G. John**

Is-Ddeon | Sub-Dean

**Canon Siôn B. E. Rhys Evans**

sionrhys-evans@eglwysyngnghymru.org.uk

Canon dros Fywyd Cynulleidfaol

Canon for Congregational Life

**Canon Tracy Jones**

tracyjones@eglwysyngnghymru.org.uk

Darpar Gaplan Prifysgol a Chymuned | University & Community Chaplain Designate

**Y Parchg | The Revd Neville Naidoo**

Is-Ganon | Minor Canon

**Y Parchg | The Revd Josie Godfrey**

josiegodfrey@eglwysyngnghymru.org.uk

Cyfarwyddwr Cerdd | Director of Music

**Joe Cooper**

joecooper@eglwysyngnghymru.org.uk

Organydd | Organist

**Martin Brown**

martinbrown@eglwysyngnghymru.org.uk

Cwstos | Custos

**Simon Taylor**

simontaylor@eglwysyngnghymru.org.uk

Trysorydd | Treasurer

**Kelly Edwards**

kellyedwards@eglwysyngnghymru.org.uk

Gweinyddwr Liturgi | Liturgy Administrator

**Sam Jones**

samjones@eglwysyngnghymru.org.uk

Canon Secundus

**Canon David Thomas Morris**

davidmorris@eglwysyngnghymru.org.uk

Canon Emeritws | Canon Emeritus

**Canon Angela Williams**

Aelodau o Goleg Offeiriadol y Gadeirlan

Members of the Cathedral's College of Priests

**Y Parchg Ddr | The Revd Dr John Prysor-Jones,**

**y Tra Pharchg Athro | the Very Revd Prof.**

**Gordon McPhate, y Parchg | the Revd Peter**

**Kaye**

Darllenwydd | Reader

**Elma Taylor**

Pensaer y Gadeirlan | Cathedral Architect

**Simon Malam**

Rhif elusen | Charity number 1158340

## Cefnogaeth

Caiff y fangre sanctaidd hon llawn ffydd, gobaith a chariad, a phopeth sy'n digwydd yma, ei chynnal gan eich haelioni chi.

**1** I roi rhodd ar-lein ar eich ffôn heddiw, sganwch y cod QR isod.

**2** Defnyddiwch ein peiriant rhoi digyswllt yng nghefn Corff yr Eglwys i dapio cerdyn neu ffôn.

Trwy roi rhodd, byddwch yn ein helpu i barhau â'n gwaith hanfodol.

